

NOVÉ ZELENÉ DOTACE

Jak mohou získat peníze senioři a rodiny s nižšími příjmy • Kolik lze uspořít

LIDOVÉ NOVINY

PONDĚLÍ 24. DUBNA 2023

NEZÁVISLÝ DENÍK ZALOŽENÝ 1893

CENA 24 Kč | XXXVI/95**

Bradáčová: Takový případ jsem nezažila

Aktéry kauzy Bereta soud potrestal vězením. Skupina uměla třeba i najít odposlech nasazený kriminalisty

MARTIN SHABU

PRAHA Podle vrchního právního státního zástupce Lenky Bradáčové byl případ Bereta, tedy vynášení informací z trestních spisů, výjimečný. A to především kvůli znalostem odsozených, jakými způsoby pracují kriminalisté. Mezi odsozenými jsou i explicitní a žalobkyně.

„Výslechová provázela konspiračec. Byly u chvíle, kdy byly úkony policie zmařeny obranou obžalovaných. Například odhalili zufiženou vyšetřovatelů k odposlechu.

V takovou chvíli musí být jak policista, tak státní zástupce trpělivý. Díky tomu obstarávají v delším časovém období, aby do sebe zapadly,“ řekla LN. Bradáčová, která kauzu osobně dozorovala.

LN Jak se podle vás k potrestání postavil soud?
Soud vyhodnotil jednání obžalovaných tak, že u nich neshledal ani minimální sebereflexy v průběhu celého řízení před soudem. To znamená jistý nadhled nad trestnou činností, které se měli dopustit.

Rozhovor:
Lenka Bradáčová

Pražská vrchní žalobkyně pro LN otevřeně promluvila o případu, který otfásl justici

tit. Mimo jiné také proto přistoupil k trestu odňati svobody. Celkově lze říci, že mezi nejjípnějším podminěným a nejmíjnějším nepodminěným trestem je skutečně úzka hranice. Tú soud vyhodnotil právě s přihlédnutím k množství trestních činů a u obžalovaného Radka Holuba a obžalovaného Dagmar Máchové i s argumentací, že to byli představitelé veřejné moci, kteří měli přispívat k odhalování zločinu, a ne ho pachat.

LN Původně jste navrhovala pře-

vážně podminěné tresty, ale předseda senátu Michal Matouš z Okresního soudu Praha-východ trestal více nepodminěně. Trest u obžalovaného Igora Gáboríka jsem navrhovala nepodminěný trest, a to dokonce vyšší, než mu uložil soud. Chtěla jsem čtyři roky trestu odňati svobody. Trest, který uložil v pátek soud, je nižší. Dále jsem navrhovala přesnéjší peněžité tresty s ohledem na to, že obžalovaní svým jednáním chtěli získat majetkový prospeč. Pokračování na straně 2

SLOUPEK LN

Čekání na Stanjuru

MARTIN ZVĚŘINA

Tři exministři financí se zářičně shodí i na tom, že letošní rozpočet je nerealistický a na příjmově straně budou chybět desítky miliard korun. Našedne mohli televizi diváci sledovat méně věnovou i věcnou debatu nad stavem veřejních financí, tývaly o strukturálním deficitu či návody, jak se jej zavítat.

Jeden faktor absentoval přirozeně, a to faktor lidský či sociální. Minister financí z profese nemyslí na lidi, ale jen na čísla. Důležité pro ně je, aby jim „to vyslo“, nikoli kolik dalších pracujících skončí na dálkách a státních dotacích a zda vůbec na některých opatřených stát v poslední výdělá. Druhým faktorem byl neprůtomný ministr financí Zbyněk Stanjura. Toho se pokoušel héjt několika slovy jen exministr Kalousek, ale pan současný ministr byl spíš přítomný jako ideální zobrazení nekompetence.

Nelamejme nad panem Stanjurou hůl jak Alena Schillerová, vždy stále může s vlastními kolegy vypracovat komplexní rozpočtový balíček, který bude natolik výrohodný a srozumitelný, že jej národ podporí.

Ano, to bude jako vždycky?

Také na straně 4

Ze Súdánu. zmítaného násilnými střety mezi armádou a bývalými spojenci z milicí RSF, začali o víkendu hromadně přepravovat cizinců. Vlády jednotlivých zemí evakuují své občany, diplomaty i civilisty. Saúdské jednotky (na snímku) pomohly ze země i občanům třetích zemí. FOTO REUTERS

Více čtěte na straně 6

Ruská ropa teče do ČR proudem

MIROSLAV PETR

PRAHA Ropné embargo na ruskou ropu a snaha omezit příjmy Kremlu na zbojení znamenají pro většinu evropských rafinerií starost o shánění alternativních dodávek. Pro české rafinerie je to ale požehnání.

Dovoz ropovodem Družba má totíž z EU embargo na ještě skoro dvou roky výjimku a nákup uralšté ropy, která je kvůli propadu poptávky minimálně o třetinu levnější než ostatní druhý ropy, dramaticky roste. A s tím i zisky rafinerií.

Loni tak provozovala obor rafinérií u nás koncern Orlen a naftový režim za dodávky rukou rafinerie přes 53 miliard korun. Taková je hodnota dovozu podle dat Českého statistického úřadu (ČSÚ).

Za letošní leden a únor je to nejvýše 7 miliard. Cena ruské ropy letos oproti loňsku sice klesá, ale zvyšuje se nakoprový objem.

Podíl Ruska, jehož ropa k nám teď Družbou, se v několika letech před okupací Ukrajiny polyhoval

kolem poloviny uzemské spotřebyropy. Za letošní první dva měsíce (novější data ČSÚ nemají) jsou to už 63 procenta a pravděpodobně ještě poroste. „Trend, který nastal od června loňského roku, kdy jsme zaznamenali zvýšené využívání ropovodu Družba, setrval v letošním roce a rafinérie v Litvínově je zásobována teměř výhradně ruskou ropou,“ vyjádřil se k čísliu ČSÚ Jaroslav Pantůček, generální ředitel státní společnosti MERO. Ta pro-

vouze oba české ropovody – z východu Družbu a z západu IKL, v bavorském Ingolstadtu připojený na Transalpinský ropovod z italského přístavu Terst. Přes ten kám teď ostatní druhý ropy.

Rusové přišli evropským embarem s vše nejvýše ropně odbytí a zbylým zákazníkům se podlaze výrazně cenovou slevou. A toho v tuto chvíli iží i Unipetrol. Snaží se, dokud to jde, na cenové výhodě vydělat co nejvíce. Surovinu nakupuje s výraznou slevou, vyrábí benzín a naftu ale prodává za evropské tržní ceny.

Pokračování na straně 11

Co zase ukryla matka na půdě

Freudovský horor Arno Astera On se bojí s Joaquinem Phoenixem v hlavní roli nechává ožít hrdinové nejhlučší obavy.

U Jadranu si uklizečka vydejla

Nouzou uklizečky a další hotelový personal v Chorvatsku zvedá jejich mzdy před turistickou sezonou na rekordní úroveň.

strana 6

Hlas Dany Němcové se nesl kostelem

V pražském kostele sv. Ignáce se v sobotu přítomní rozloučili s někdejší disidentkou a psycholožkou Danou Němcovou. Zemřela 11. dubna ve věku 89 let.

Německé ne jádru

Stručné dějiny atomové energetiky ve Spolkové republice Německo.

strana 9

Pěce o seniory nově. Spojí se k ní dva resorty

VERONIKA RODRIGUEZ

PRAHA Seniorů, kteří potřebují dlouhodobou péči, ale nemají žádné zájemci, rychle přibývá. Vedení resortu práce spolu s ministerstvem zdravotnictví proto připravuje novinku: poprvé propojí zdravotní a sociální systém.

Ten případ konečně změní legislativu: nemocnice propustí vzdovec (71 domů), anž by kdokoli zjišťoval, jestli se tam o něj má kdo postarat. „Sanita ho vezme a před dvě domu a odjela,“ popsal nedávno událost vedoucí odboru zdravotnictví Kraje Vysočina Soňa Měrlíková. Senior se vysírával bytu ve čtvrtém patře bez výtahu, tam už zůstal bez pomocí. „V lázních děti neměl a širší rodina se o něm dozvíděla až za dva dny,“ dodává Měrlíková. Jeho stav se tak zhoršil, že zanedlouho zemřel. Chystaný propojení systém by mohl něčemu takovému zabránit.

Podele dat Českého statistického úřadu se počty lidí nad přešedesátek let zvýdělají jen za posledních deset let o více než půl milionu. Tvoří už pětinu populace. „Během následujících třiceti let se jejich řady rozrostejí ještě více – až na 3,1 milionu. Skoro půl milionu z nich se přitom nebude schopno obejmít bez pomocí cizí osoby,“ říká prezident Asociace poskytovatelů sociálních služeb ČR Jiří Horecký.

Pokračování na straně 3

Péče o seniory: vzniká nová služba

Dokončení ze strany 1

Už dnes přitom podle něj zůstává asi patnáct tisíc lidí na nemocničním lůžku jenom proto, že se pro ně nepodají zajistit žádána následná péče. „Nemůže se o ně postarat ani rodina, ani se pro ně nenašle místo pobytových sociálních služeb. Rákem tomu skryté nebo sociální hospitalizace,“ dodává.

Ministerstvo práce a sociálních věcí spolu s resortem zdravotnictví se proto konečně rozhodly jednat. Sešípují změnový zákon, podle kterého by měla v Česku do tří let vzniknout speciální síť zajištění poskytujících dlouhodobou péči. „Bude to úplně nový typ služby, který tady dosud chyběl. Zahne ve sobě jak péče zdravotní, tak sociální,“ přiblížuje ředitelka Sekce rodinné politiky a sociálních služeb ministerstva práce a sociálních věcí Zdislava Odstrčilová.

Letitý problém s úhradami

V zařízení podle něj najdou pomoc takoví lidé, kteří se potýkají s dlouhodobým chronickým onemocněním a jejichž stav se bez ošetřovatelské péče zhoruje. „Typicky jde o lidí s příspěvkem na péči ve stupni tří a čtyř,“ dodává. K dispozici jim tam bude široká škála služeb, kterou seniorům zprostředkují nejenom zdravotní sestry a ošetřovatelky, ale také fyzioterapeuti, nutriční terapeuti, kliničtí psychologové či ergoterapeuti.

„Předpokládáme, že se nový typ služby uplatní u zhruba osmnácti procent lidí, pro které se v současnosti nedají najít adekvátní péči. Například proto, že neexistuje,“ pokračuje Zdislava Odstrčilová. Toto číslo doslova ní ukládá plní projekt na Vysocině, v rámci kterého se fungování takových služeb v posledních letech zkoušelo.

Nedaje ale jen o organizaci práce. Oba resorty chtějí s zavedením nové služby vyřešit i letitý český problém s placením podobných služeb. Dnes totiž jednotně platí. Například proto, že neexistuje,“ pokračuje Zdislava Odstrčilová. Toto číslo doslova ní ukládá plní projekt na Vysocině, v rámci kterého se fungování takových služeb v posledních letech zkoušelo.

Péče o zranitelné. Dvě ministry se sejaly, aby mohla seniorům zajistit důstojný život.

ni vybavení,“ uvedla Zdislava Odstrčilová.

O povolení poskytovat novou službu si podle ní budou moci zažádat jak současně domovy seniorů, tak nemocnice. „Na zřizovatele se nezáleží – klidně to mohou být zařízení státní, krajská, církevní nebo soukromá,“ přiblížila. Sociálně-zdravotní službu chtějí ministerstva naprosto upravit na konci roku 2027, za její plánování a dostupnost budou zodpovědné kraje.

Kde vezeme 11 tisíc sester?

Změnový zákon, který by měl nový typ sociálně-zdravotní služby umožnit, už se podle Václava Platenka sepsal. Hotové by měly být do konce tohoto roku. „Spěcháme na to, protože pokud budeme mít zákon schválený v lednu příštího roku, můžeme na tvorbu nové sítě načerpat 8,5 miliardy z Národního plánu obnovy,“ uvedl.

Podle lidovéckého poslance a šéfa sněmovního sociálního výboru Václava Kaňkovského by se ale ministerstva neměla tímto řízením termínem nechat zbytčně zataštit do kouta. „Samozřejmě chápou, že by byla skoda tyto penize nevyužít. Presto bych rád, abychom si dali na vše nové legislativy záležet. Přeče jde o velkou změnu, která dopadne na spoustu lidí, navíc na podobný počin ekáme už třicet dlouhých let. Není proto radno nic uspěchat,“ řekl.

Reagoval tím na kritiku řady současných poskytovatelů zdravotních a sociálních služeb, které se nastříčné změny nelíbí.

Domovy seniorů mají treba obnovy v přísných technických a personálních požadavkách, které se blíží normám obvyklým v nemocnicích.

„Většina z nás je nebejdé umět naplnit. Když uvedu příklad, tak podle našich propočtu bude nová služba znamenat potřebu dalších jednotek tisíc sestřek. Ty už přitom dneska nejsou,“ uvedl na kulatém stole, který se nové legislativě věnoval v Poslanecké sněmovně, ředitel jednoho z pardubických domovů pro seniory.

Zařízení mají strach také z toho, jestli s nimi budou ochotný uvažovat smlouvy na nový typ péče zdravotní pojišťovny. „V minulosti s tím totiž byly problémy,“ uzavřel muž.

Češi stárnu, lůžek se nedostává

■ **2,1 milionu** - tolik seniorů je dnes v populaci (20 %)

■ **3,1 milionu** - tolik seniorů bude v populaci v roce 2050 (29 %)

■ **441 tisíc** - tolik je seniorů ve věku nad 80 let (4 %)

■ **963 tisíc** - tolik seniorů bude ve věku nad osmdesát let v roce 2050 (9 %). Ti hlavně potřebují péči a podporu.

■ **5 procent** - o tolik se každoročně zvětší počet lidí s demencí. Za dvacet let se jejich počet zdvojnásobí.

■ **362 100** - tolik lidí pobíralo v roce 2019 příspěvek na péči. Stát vydá 31,5 miliard Kč.

■ **441 000** - tolik lidí bude pobírat příspěvek na péči v roce 2050

■ **37** - tolik žadatelů připadá na jedno místo v domově seniorů

■ **41,4 miliardy** - jsou odhadované náklady na vybudování nových kapacit v domovech pro seniory

■ **28,6 miliardy** - jsou náklady na udržení stávajících kapacit

■ **36 000** - je v Česku bytů s pečovatelskou službou

■ **100 670** - je počet uživatelů pečovatelských služeb

■ **6 385** - je počet lůžek v lečebnách dlouhodobě nemocných

■ **1,7 % HDP** - tolik peněz dávají na dlouhodobou péči státy Evropské unie. Za dvacet let budou vynakládat 2,7 procenta.

Zdroj: Asociace sociálních služeb

plyně i příspěvek na péči, který klientovi přiklepí posluskový lékař. „Na pobyt si ale přispěj i samotní klienti. Počítáme s tím, že by si měli sami uhradit takzvané hotelové služby, tedy lůžko a stravu,“ dodal ministerský náměstek.

O jakou částku půjde a jestli bude statem limitována, prozatím nedokázal odpovědět. Podle Petry Fiály z Asociace českých a moravských nemocnic ale dnes platí pojíčovny špitálům za takzvané hotelové služby v průměru 641,20 koruny za jeden ošetřovací den. Pokud by tedy byla platba nastavená podobně, připálil by si klient za pobyt něco málo přes 19 tisíc korun měsíčně.

Bez povolení to nepůjde

Peníze ale od lidí nebude moći využívat každý. „Všechna zařízení, která budou chlubit nový typ služby nabízet, budou muset mít povolení od kraje a regiace. Budou muset také splnit přísné požadavky, pokud jde o personální a materiál-

inzerce

VĚRNOSTNÍ PROGRAM

Pro naše zákazníky!

Mountfield

Tento týden je ve znamení elektrokolu! Ke každému zakoupenému elektrokolu MTF totiž získáte slevu 50 % na jakýkoliv výrobek

z našeho sortimentu (do výše ceny elektrokola). A cyklistiky se týkají i nové odměny ve Věrnostním programu, zařadili jsme do něj totiž:

28 nejoblíbenějších druhů CYKLOPRÍSLUŠENSTVÍ pro klasická kola i elektrokola: **PŘILBY, RUKAVÍČKY, SVĚTLA, BRAŠNY, CYKLOCOMPUTERY, NÁRADÍ, CYKLOKOSMETIKU, HUSTILKY, PONOŽKY** a mnoho dalšího. Vše pořídíte s využitím věrnostních bodů z mimopřípadně **nízké Klubové ceny**, které jsou ještě výhodnější než aktuální ceny, za které nakupují ostatní zákazníci. Nabídka platí od dnešního **pondělí 24. 4 do neděle 30. 4.** a využít ji můžete ve všech našich prodejnách i v e-shopu na www.mountfield.cz

Co je to Věrnostní program?

Ať už nás nakoupíte cokoli, získáváte věrnostní body, které můžete využívat při nákupu zboží za exkluzivně zvýhodněné, mimořádně nízké **Klubové ceny**. Nabídka Věrnostního programu **každý týden** obměňujeme a zařazujeme do ní přibližně 30 nejprodávanějších typů výrobků z různých kategorií, a během roku tedy Věrnostní program nabídce více než 1500 atraktivních druhů výrobků napříč celým sortimentem, které využijete v domácnosti, na zahradě, dílně i při volnočasových aktivitách. Vstupenkou do světa VĚRNOSTNÍHO PROGRAMU je ZÁKAZNICKÁ KARTA.

Ukážka z nabídky **28 druhů CYKLOPRÍSLUŠENSTVÍ** za **Klubové ceny**:

SADA LED SVĚTEL

- Fénky bílé světlo, zadní červené
- Voděodolný materiál
- Několik svítících režimů

Prodajní cena 139 Kč

Klubová cena věrnostní body 59 Kč

PÁNSKÉ

- Prodajní cena 299 Kč
Klubová cena věrnostní body 169 Kč z 15% slevy

Prodajní cena 999 Kč

Klubová cena věrnostní body 599 Kč z 60% slevy

Kompletní nabídka na www.mountfield.cz

CYKLOCOMPUTER, 19 funkcí

- Možnost podsívací
- Ovládání pomocí dvou tláček
- Snadné připevnění
- Voděodolný

Prodajní cena 399 Kč

Klubová cena věrnostní body 199 Kč z 60% slevy

Jak se stát členem Věrnostního klubu?

Jednoduše. Stačí u nás cokoliv nakoupit a rovnou Vám u pokladny vystavíme Zákaznickou kartu. Je to otázka okamžiku. Nebo se můžete zaregistrovat přímo na našem e-shopu a Kartu si v prodejně jen vyzvednet. Navíc od nás hned dostanete vstupní vklad 300 bodů, které můžete využít na pořízení odměny za Klubovou cenu.

Mountfield

e-shop

1500+

A co když Kartu mám, ale nemůžu ji najít?

Nevád, o výhody nepřijdeš. Na pokladně zjistíme Váš bodový účet a na počkání vystavíme Kartu novou.

Mountfield

e-shop

1500+

	Klubová cena věrnostní body
Sada LED světel	59 Kč a 5 bodů
Cyklistická latrová, 0,51	69 Kč a 5 bodů
Ponožky MTF, různé barvy a velikosti	79 Kč a 10 bodů
Čistítko kol, 500 ml, rozpouštěl	149 Kč a 10 bodů
Čistítko fotorůž, 400 ml, sprej	149 Kč a 10 bodů
Silikonový olej, 200 ml, sprej	149 Kč a 10 bodů
Čistítko brzd, 200 ml, sprej	149 Kč a 10 bodů
Cyklistická latrová, 0,51	179 Kč a 10 bodů
Kožík na láhev	209 Kč a 10 bodů
Dámské gelové rukavice	259 Kč a 15 bodů
Pánské gelové rukavicky	299 Kč a 15 bodů
Brašna pod sedlo	389 Kč a 20 bodů
Háradí multi, 14 v 1	419 Kč a 25 bodů
Brašna na rám	499 Kč a 30 bodů
Sada USB nabíjecích LED světel	599 Kč a 30 bodů
Hustilka velká manometrem, Alu	799 Kč a 45 bodů
Cyklo přilba MTF, různé velikosti	999 Kč a 60 bodů